

Nieuwsbrief Alzheimercentrum Amsterdam

Najaar, 2018

Geachte bezoeker van het Alzheimercentrum Amsterdam,

Hierbij ontvangt u de onderzoeks-nieuwsbrief van het Alzheimercentrum Amsterdam. Deze nieuwsbrief is speciaal opgezet voor mensen die mee doen aan wetenschappelijk onderzoek bij het Alzheimercentrum Amsterdam of daar interesse in hebben. Elke keer besteden we aandacht aan een aantal verschillende onderwerpen en deze keer in het bijzonder aan de SCIENCE studie. Heeft u onze website www.alzheimercentrum.nl al gezien? Hier vindt u ook alle nieuwtjes en aankomende evenementen. Veel leesplezier!

Philip Scheltens, directeur Alzheimercentrum Amsterdam

Wiesje van der Flier, hoofd onderzoek Alzheimercentrum Amsterdam

NIEUWS UIT HET ALZHEIMERCENTRUM AMSTERDAM

Wij hebben een nieuwe naam

Op 7 juni tekenden AMC en VUmc de overeenkomst voor een bestuurlijke fusie, samen heten ze nu Amsterdam UMC. De ondertekening voor de fusie vond plaats op een historische plek in Amsterdam: de zolder van de Waag, waar de door Rembrandt geschilderde Anatomische Les zich afspeelt. De bestuurlijke fusie betekent dat beide ziekenhuizen als één geheel worden aangestuurd. Het VUmc Alzheimercentrum gaat verder onder de naam Alzheimercentrum Amsterdam.

35.000 paar Alzheimer SOCKS in vlammen opgegaan bij brand distributiecentrum

Bij een brand in een van de magazijnen, is begin oktober de volledige voorraad Alzheimer SOCKS vernietigd. De Alzheimer SOCKS-campagne werd gelanceerd om de ziekte van Alzheimer en andere vormen van dementie bespreekbaar te maken en bij te dragen aan een oplossing. Door de brand dreigt het Alzheimercentrum Amsterdam €280.000 voor onderzoek mis te lopen. Om die schade ten dele te compenseren, is er besloten om een nieuwe oplage sokken te produceren.

90+ studie afgerond

De 90+ studie heeft als doel de beschermende factoren tegen dementie op hoge leeftijd te ontrafelen. In totaal hebben er ruim 100 mensen van 90 jaar en ouder aan de studie meegedaan. De onderzoekers werken nu volop aan de eerste data analyses en hopen binnenkort met de eerste resultaten te komen.

100+ dag groot succes

Voor de vierde keer hebben mannen en vrouwen van 100 jaar en ouder elkaar ontmoet op de 100+ bijeenkomst van het Alzheimercentrum Amsterdam. De dag in Almere stond in het teken van voelen. Inmiddels telt het 100+ onderzoek 331 deelnemers. Dr. Holstege wil achterhalen hoe iemand heel oud kan worden zónder dat de functie van de hersenen achteruitgaat.

Bloedtest voor Alzheimer

Er wordt in het veld hard gewerkt aan gevoelige testen die het amyloid eiwit aan kunnen gaan tonen in bloed. De stapeling van dit eiwit in de hersenen wordt gezien als een belangrijke veroorzaker van de ziekte van Alzheimer. SCIENCE-onderzoeker Inge Verberk heeft hier onlangs een artikel over gepubliceerd in een belangrijk wetenschappelijk internationaal tijdschrift. In het lab van Prof. Dr. Charlotte Teunissen wordt ondertussen gewerkt aan een verbeterde versie van zo een bloedtest. Een belangrijke toepassing van de bloedtest is het selectieproces vergemakkelijken van deelnemers voor geneesmiddelenonderzoek.

SCIENCE nieuws

Alweer ruim een half jaar is voorbij gevlogen, en dus de hoogste tijd om u te informeren over de ontwikkelingen binnen het SCIENCE project! Er is weer het een ander gebeurd namelijk.

Zo hebben wij een spetterende SCIENCE dag met velen van u mee mogen maken. Lees uitgebreid hierover in onze blog: www.alzheimercentrum.nl/blogartikel/jaarlijkse-science-dag-was-groot-succes/.

Ook hebben wij op een zogeheten HEI-dag weer onze logistieke en administratieve werkzaamheden onder de loep genomen op zoek naar verbeterpunten, maar ook met aandacht voor de successen die geboekt zijn en de wetenschappelijke plannen die wij hebben (www.alzheimercentrum.nl/blogartikel/science-team-heidag-2018/)

En dan nog het meest spannende nieuws: onze SCIENCE-onderzoeker Sander Verfaillie heeft zijn proefschrift over de eerste resultaten van het SCIENCE onderzoek met succes verdedigd, en mag zich nu **dr. Verfaillie** noemen (zie ook foto)! Gefeliciteerd Sander!

Nieuwste SCIENCE aanwinsten

"Mijn naam is Heleen Hendriksen en halverwege augustus ben ik begonnen als student-assistent bij het SCIENCE project. Op maandagen en dinsdagen ben ik aanwezig voor het afnemen en uitwerken van het neuropsychologisch onderzoek voor het alsmaar groeiende aantal SCIENCE-deelnemers. Helemaal nieuw ben ik niet bij SCIENCE: van januari t/m juni 2018 heb ik mijn onderzoeksstage bij SCIENCE gedaan en daar ook mijn masterthesis afgerond. Toen nam ik ook al neuropsychologische testen af bij SCIENCE-deelnemers. Ik ben erg blij dat ik door middel van dit student-assistentenschap betrokken mag blijven bij SCIENCE en het wordt nog mooier: nadat ik eind december mijn master 'Cognitieve Neuropsychologie' afrond, mag ik fulltime aan de slag bij het Alzheimercentrum!"

"Ik ben Barbara Verhaar en ik ben in de eindfase van mijn opleiding geneeskunde. Vanaf oktober 2018 tot en met maart 2019 mag ik mijn afsluitende wetenschappelijke stage lopen bij het Alzheimercentrum. Ik ben op het moment van schrijven net begonnen aan deze leuke en leerzame tijd. Ik zal gedurende deze periode ook meehelpen op de SCIENCE-poli. Ik kijk ernaar uit om u te ontmoeten!"

"Ik ben Milou Peek, masterstudent Cognitive Neuropsychology aan de VU, en vanaf februari tot en met juni zal ik een stage gaan lopen bij het SCIENCE project. U zal mij wellicht eens ontmoeten op de SCIENCE poli, waar ik neuropsychologisch onderzoek zal gaan afnemen. Het SCIENCE project biedt mij de mogelijkheid om de kliniek te combineren met het doen van onderzoek en dat sluit goed aan bij mijn ambities. Ik verheug me er dan zeer ook op om te gaan beginnen."

"Ik ben Lieke Swart, zesdejaars geneeskundestudent. Ik ben klaar met mijn coschappen en als laatste onderdeel van mijn studie ga ik vanaf januari vier maanden stage lopen bij het SCIENCE onderzoek. Hierbij zal ik ook gaan meehelpen bij de SCIENCE project. Na mijn stage wil ik gaan werken als arts bij de ouderengeneeskunde. Ik denk dat ik veel ga leren hier en ik heb er zin in!"

Afmelden: Wilt u in het vervolg geen nieuwsbrieven meer ontvangen?

Stuurt u dan a.u.b. een email naar alzheimercentrum@vumc.nl of science-project@vumc.nl

Nieuwste SCIENCE resultaten

Volgens goed gebruik, vertrok het Amsterdamse Alzheimercentrum afgelopen zomer weer naar *HET* jaarlijkse internationale Alzheimer-congres. Dit jaar vond het congres plaats in Chicago.

Het nieuwste van het nieuwste op gebied van wetenschappelijke ontwikkelen komt hier aan bod. Sprekers van over de hele wereld wordt de kans geboden om hun nieuwste bevindingen te komen delen. Dit begint al met een hele spannende periode in februari. Onderzoekers wordt dan gevraagd om een zogeheten 'abstract' in te sturen. In slechts 250 woorden moeten de bevindingen van het project kort en bondig worden samengevat, zodat een commissie van experts een selectie kan maken wie op welke manier een voordracht hierover mag komen geven. U begrijpt dat wanneer 6000 bezoekers allemaal één of meer van zulke abstracts insturen, de commissie nog een hele kluit heeft aan de selectie. Immers: het is simpelweg onmogelijk om iedereen groot podium te bieden.

Dit jaar waren wij heel trots dat wij als SCIENCE team zelfs *drie* presentaties over onze SCIENCE resultaten op groot podium mochten geven. Dit laat zien dat het veld enthousiast is over ons werk, en men het echt belangrijk vindt wat wij doen. Dit geeft enorme motivatie om met volle kracht vooruit te gaan met ons werk!

Het jaarlijkse Alzheimer congres biedt de uitgelezen kans om te laten zien waar wij als Alzheimercentrum op wetenschappelijk gebied allemaal mee bezig zijn, maar ook om nieuwe contacten op te doen en samenwerkingen aan te gaan (*zie ook de volgende pagina, in de stukjes geschreven door Francien en Linda*).

Inge presenteert haar resultaten in een sessie waar Wiesje voorzitter is

En ook Tessa en Sander op groot podium!

AGENDA

WOENSDAG 28-11

Conferentie: Buiten de lijntjes kleuren

Documentaire en workshops over dementie en niet-aangeboren hersenletsel.

DONDERDAG 13-12

Lunch & Learn

Prof. dr. Wiesje van der Flier, hoofd onderzoek bij het VUmc Alzheimercentrum, vertelt over de nieuwste ontwikkelingen in het onderzoek.

ZATERDAG 15-12

Publiekslezing Alzheimer

Door een drietal kundige sprekers krijgt u een unieke inkijk in de stand van zaken van het wetenschappelijk onderzoek rondom Alzheimer.

*Kijk voor meer informatie op www.alzheimercentrum.nl
Alzheimercentrum Amsterdam is ook te volgen via:*

facebook

twitter

Afmelden: Wilt u in het vervolg geen nieuwsbrieven meer ontvangen?

Stuurt u dan a.u.b. een email naar alzheimercentrum@vumc.nl of science-project@vumc.nl

Sietske in Boston

Mijn naam is Sietske Sikkes, en ik werk als senior onderzoeker mee aan het SCIENCe onderzoek. Het afgelopen jaar was ik echter niet in Amsterdam, maar heb ik onderzoek gedaan bij het Massachusetts General Hospital en aan Harvard Medical School in Boston, in de Verenigde Staten. Met het hele gezin geëmigreerd naar Boston, wat een avontuur!

Het jaar is voorbij gevlogen, en het is dan ook hoog tijd dat ik jullie een korte impressie geef van mijn werkzaamheden hier: Ik werk samen met prof. Reisa Sperling aan de 'Harvard Aging Brain Study' (zie <https://nmr.mgh.harvard.edu/lab/harvardagingbrain>), een belangrijke studie naar het ontstaan van de ziekte van Alzheimer. Prof. Sperling heeft veel expertise op het gebied van hersenscans, zoals studies naar verbindingen tussen de cellen in de hersenen en de allereerste veranderingen die optreden bij de ziekte van Alzheimer. Veel van de doelen van de Harvard Aging Brain Studie sluiten aan op de doelen van de SCIENCe studie, en u begrijpt dan ook vast wel dat dit een heel nuttige samenwerking is. De doelen sluiten zo mooi op elkaar aan, dat we al concrete samenwerkingen zijn begonnen om te kijken naar de rol van risicofactoren voor hart- en vaatziekten, stemming en geheugenklachten bij het voorspellen van cognitieve achteruitgang. Door deze samenwerking, en door het combineren van gegevens van verschillende onderzoeksgroepen, komen we nóg meer te weten dan wanneer we dit onderzoek alleen zouden uitvoeren. De kracht van onderzoek ligt in samenwerking!

U ziet een foto van mij bij het beeld van John Harvard, en de voet van John Harvard brengt schijnbaar geluk in het doen van onderzoek. En hoewel ik daar natuurlijk helemaal niet in geloof, heb ik toch maar het zekere voor het onzekere genomen. Het was een heel inspirerend jaar, en ik kijk er naar uit om met hernieuwde hersenkronkels weer terug te keren naar Nederland en een bijdrage te leveren aan het SCIENCe onderzoek!

Francien naar Chicago

Naast SCIENCe-teamlid ben ik onderzoeker bij het NUDAD voedingsonderzoek. Afgelopen zomer bezochten we met velen van ons centrum (zie foto) het wereld Alzheimercongres in Chicago. Een unieke gelegenheid om andere voedingsonderzoekers te ontmoeten. De grootste aanwezige onderzoeksgroep, op het gebied van voeding, kwam uit Chicago (Rush University).

Deze onderzoekers volgen 1800 ouderen uit Chicago. Jaarlijks worden bij alle deelnemers voedingsvragenlijsten en geheugentesten afgenomen. Bovendien doneren alle deelnemers na het overlijden hun hersenen aan het onderzoek.

Hierdoor kan de relatie tussen hersenschade, het geheugen en de voedingsinname verder worden onderzocht. Vanaf februari mag ik een half jaar te gast zijn bij deze bijzondere onderzoeksgroep. Dit voorjaar zal ik u dan ook verslag doen van mijn werk en verblijf in Chicago.

Linda naar Duitsland

Tijdens het AAIC afgelopen juli presenteerde ik een project over voeding en geheugenklachten. Ik sprak onderzoekers uit het buitenland, waaronder een groep uit Duitsland. Zij zijn ook geïnteresseerd in mensen met beginnende geheugenklachten. Het Duitse project is net als het SCIENCe onderzoek een grote, goed georganiseerde studie met informatie over meerdere jaren.

In Duitsland hebben ze hele uitgebreide informatie over het dieet van hun studie-deelnemers verzameld. Zo ontstond het plan voor een stage in hun onderzoekscentrum, zodat ik de relatie tussen voeding en geheugenklachten daar kan onderzoeken.

Het ziet er naar uit dat ik in 2019 voor 3 maanden die kant op ga.

Ik kijk er enorm naar uit om ervaring op te doen in een ander onderzoekscentrum, en om aan de slag te gaan met de berg informatie die daar beschikbaar is.

